

[Finansministeren.]

Direktivet er opdelt i 2 dele, hvoraf den første del indeholder de generelle principper om harmonisering af beskattningen af forarbejdede tobaksvarer, dvs. cigaretter, cigarer, cerutter, cigarillos, røgtobak, skrå og snus. Det fordres, at harmoniseringen af tobaksbeskattningen skal strække sig over flere etaper.

Anden del indeholder bestemmelser for første etape i harmoniseringsbestræbelserne og omfatter kun bestemmelser om beskattningen af cigaretter.

Bestemmelserne indebærer, at afgiften af cigaretter skal sammensættes af en specifik afgift og en værdiafgift. Den specifikke afgift skal være fastsat således, at den for den mest solgte cigaret udgør mindst 5 pct. og højst 75 pct. af summen af den specifikke afgift og værdiafgiften. Værdiafgiften skal beregnes på grundlag af cigaretternes detailpris.

Endvidere indeholder direktivet en bestemmelse om, at såfremt et medlemsland ønsker at etablere en minimumsbeskatning, kan denne højst udgøre 90 pct. af afgiften i den mest solgte prisklasse.

Den danske beskatning af cigaretter består af en skala, der angiver afgiftens størrelse i øre pr. cigaret afhængig af cigaretens højeste udsalgspris. Endvidere er der i den danske skala en minimums- og en maksimumsbeskatning. Denne skala opfylder ikke direktivets krav om, at minimumsbeskattningen højst må udgøre 90 pct. af afgiften i den mest solgte prisklasse.

Efter drøftelser med tobaksindustrien om de foranstaltninger, som direktivet kunne give anledning til, har man udarbejdet nærværende lovforslag, hvori er foreslået en afgiftssats for cigaretter på 21,01 øre pr. stk. plus 20 pct. af detailprisen. Denne sats vil stort set give det samme provenu som den gældende afgiftsskala.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om tilvirkning og forhandling en gros m. m. af mejeriprodukter.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 179) findes i tidenden sp. 4871).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 137 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om tilskud til strukturprojekter inden for jordbruget.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 196) findes i tidenden sp. 4872).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 146 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Lovforslaget vil nu blive stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om en særlig ydelse til modtagere af børnetilskud og til folke-, invalide- og enkepensionister.

(Lovforslaget (nr. 210) findes i tillæg A. sp. 5837, fremsættelsen i tidenden sp. 4261).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hjortnæs: Hvis jeg befandt mig uden for dette hus uden reel mulighed for at vurdere de lovforslag, der fremsættes, i en bredere sammenhæng, ville jeg formentlig være ikke så lidt forundret over, at regeringen fremsætter et lovforslag om forhøjelse af børnetilskuddene og pensionerne på et tidspunkt, hvor alle bestræbelser i øvrigt går ud på at

[Hjortnæs.]

spare, og hvor sågar børnetilskuddene har været og fortsat er inddraget i overvejelserne. Men selv om det måske nok kan være lidt vanskeligt at få øje på logikken, er den der alligevel.

Inden jeg påviser det, vil jeg imidlertid gerne slå fast, at selv om socialdemokratiet erkender, at det er nødvendigt at spare på de offentlige budgetter, vil det selvfølgelig ikke bevirke, at vi afstår fra at medvirke til eller tage initiativet til at rette de skævheder op, som er en konsekvens af en samfundsøkonomisk udvikling eller af lovgivningsinitiativer. Der må således ikke herske nogen som helst tvivl om, at socialdemokratiet altid vil være parat til at rette sociale skævheder op også i sparetider.

Når det foreliggende initiativ om forhøjelse af børnetilskuddene og pensionerne er taget, skyldes det som bekendt, at forbrugertilskuddet til mejeriprodukter bortfaldt med virkning fra 1. februar dette år. At dette forhold har affødt en diskussion om det betimelige i at finde en anden form for kompensation, finder jeg helt naturligt. Jeg ved ikke, om jeg er ganske enig med socialministeren, når hun i sin skriftlige fremsættelse hævder, at en statsstøtteordning, der omfatter samtlige forbrugere, ikke synes at kunne udformes, således at den bliver i overensstemmelse med EF-reglerne om statsstøtte. Det tror jeg for så vidt godt kan lade sig gøre, selv om det utvivlsomt vil volde såvel formelle som reelle vanskeligheder. Men det er bare ikke sagen. Det relevante spørgsmål er jo, om det overhovedet vil være rimeligt at gennemføre en generel tilskudsordning på et tidspunkt, hvor vi leder med lys og lygte efter besparelser.

For så vidt angår mæketilskudsordningen, var der jo tale om, at alle uanset det økonomiske behov modtog et tilskud til den mælk, de drak. Selv min højtærede næstformand, hr. Risgaard Knudsen, der jo er kendt som en stor ynder af mælk, fik tilskud til den mælk, han drak, og selv om jeg under ham det godt, er det alligevel et spørgsmål, om det ikke er bedre både ud fra en social betragtning og på grund af den særlige situation, vi befinder os i, at tilskud af den art, der her er tale om, ydes til de børn, som af ernæringsmæssige grunde bør være storforbrugere af mælk, og til pensionister-

ne, som heller ikke i denne sparetid skal have deres levestof forringet. Jeg tror det. Og vælger vi den løsning, som socialministeren her foreslår, betyder det i realiteten, at vi har sparet 100 mill. kr., og at det er hr. Risgaard Knudsen og undertegnede og andre ligestillede mælkedrikkere, der kommer til at betale. Og det er vel, når alt kommer til alt, slet ikke så galt.

Lad mig konkludere, at det ikke med rimelighed kan postuleres, at det forslag, som her er til behandling, påfører de offentlige budgetter øgede omkostninger. Forslaget bør naturligvis sammenholdes med ophævelsen af mæketilskudsordningen, og derfor er der sammenlagt tale om en besparelse på de nævnte ca. 100 mill. kr.

Om de beløb, ministeren foreslår som kompensation, er tilstrækkelige, må bero på de oplysninger, vi i udvalget kan få vedrørende beregningsmåden. Jeg kan forestille mig, at det vil være muligt at opstille flere forskellige modeller, og det må formentlig bero på et skøn, hvilken af disse modeller vi skal vælge. I så henseende går jeg med åbent sind til forhandlingerne i udvalget.

Alt i alt er det et rimeligt og socialt velafbalanceret lovforslag, socialministeren her har fremsat, og jeg kan derfor på den socialdemokratiske folketingsgruppes vegne anbefale det.

Simonsen: Jeg skal straks erkende, at der i hvert fald er én ting, som jeg kan være enig med den tidligere ordfører i, og det er, at det er svært at finde logikken i dette forslag. Det erkendte hr. Hjortnæs, men jeg synes ikke, det lykkedes ham at få trukket i land igen, således at vi fik det logiske snit frem.

Der skal rettes sociale skævheder op i forbindelse med dette forslag, siger hr. Hjortnæs. Nu kan man diskutere, hvordan man på den bedste måde retter disse skævheder. Jeg skal om et øjeblik komme tilbage til dette i forbindelse med selve beregningsformen, men det, der i første omgang stikker i øjnene, når man skal vurdere det rent socialt, er spørgsmålet, om det så kun er familier med børn og pensionister, som skulle være i disse vanskeligheder. Det er, ligesom man fra regeringens side nu gør det op og siger: der er kun de to grupper, der har et særligt problem. Det kunne jo være, hvis

[Simonsen.]

der var problemer, at der var mange andre grupper, som kom i samme båd.

Men lad mig dernæst sige mere principielt, at dette, at kompensationen på de 200 mill. kr. bortfaldt i forbindelse med Danmarks medlemskab af EF, er jo ikke nogen overraskelse for os. Vi har i hele diskussionen forud for Danmarks medlemskab gjort det klart, at samtidig med dette skete der noget andet og meget afgørende, nemlig at tilskuddet til landbruget på op imod 1½ milliard kroner i forbindelse med afvikling af hjemmemarkedsordningerne bortfaldt. Det var det, som forbrugerne, skatteyderne, virkelig skulle have glæde af, og hvis regeringen ikke havde gennemført den ene udgiftkrævende reform efter den anden, havde vi efter medlemskabet af EF været netop i den situation, at skatteborgerne kunne mærke bortfaldet af tilskuddet til landbruget og dermed den direkte virkning af medlemskabet, og det ville også have medført, at der så ikke havde været noget problem i relation til lidt stigende mælkepriser. Men det er da klart, at i det øjeblik statsbudgettet er steget, som tilfældet har været, med stigende skatter til følge, kan det selvfølgelig på visse forbrugerbudgetter spille en rolle, når f. eks. mælkepriserne stiger.

Det, regeringen nu gør, er altså at sige: ja men så tager vi 89 mill. kr. ud som kompensation for dette. Efter min opfattelse er det det samme som at hælde benzin på et bål, for hvor kommer disse 89 mill. kr. fra? Ja, de kommer nu engang kun fra skatteborgerne, fra os alle sammen, og derfor var det nok klogt, om man standsede op og prøvede at gribe problemet om dets rod, og dets rod det er jo, at skatterne er blevet så meget større, at det er begrænset, hvor meget realindkomsterne stiger, og derfor bliver disse prisstigninger et problem.

Vi kan ikke medvirke til, at man, om jeg så må sige, fortsætter den uheldige udvikling, som dette er et eksempel på. Vi vil medvirke til det modsatte, hvad vi har dokumenteret på andre områder, nemlig at

reducere statens udgifter, således at skatterne kan reduceres, hvorefter problemet med disse priser ikke længere vil være noget problem.

Der har i de senere måneder været ført en meget intens debat om, hvilken rolle disse stigende mælkepriser spillede for den enkelte forbruger. Jeg vil dog gerne sige ved denne lejlighed, at på den måde, debatten er ført, med en ensidig oplysning om problemstillingen, er det måske ikke mærkeligt, at der er mange forbrugere, der har ladet sig hidse op over situationen og har skrevet under på protester, men jeg synes nok, der er grund til at sige, at oplysningen over for forbrugerne har ikke været objektiv, for man har glemt at fortælle, hvad resultatet var af det, som man kunne gøre til gengæld, og som regeringen gør her, nemlig at gennemføre nye udgifter, som medfører øgede skatter, og så er vi i og for sig lige vidt. Jeg er sikker på, at hvis diskussionen om disse priser var ført på et fornuftigt og objektivt grundlag med alle oplysninger, der er relevante i denne forbindelse, havde vi ikke været ude i den debat, som jeg nok vil tildele mig at betegne som en lille bitte smule hysterisk.

Dernæst vil jeg gerne knytte en principiel betragtning til det, regeringen gør i forbindelse med forhøjelse af børnetilskuddene og folkepensionerne. For mig at se virker dette forslag som en hund i et spil kegler i forhold til det, regeringen har tanker om på andre områder, nemlig at gøre folkepensionerne og børnetilskuddene indtægtsbestemte. Det vil sige, at vi i dette øjeblik kan stå og diskutere et forslag, der går ud på, at et ekstra beløb ydes til alle familier med børn og til alle folkepensionister, men så vil der senere komme andre forslag i dette hus, der bevirker, at vi tager det fra en lang række borgere igen. Det kan dog ikke være sundt fornuft at diskutere på denne måde, og derfor synes jeg nok, man må fastholde, at man slet ikke kan diskutere det, medmindre man ser det i hele den store sammenhæng. Men hovedprincippet med at yde denne kompen-

[Simonsen.]

sation må vi fra det konservative folkepartis side tage afstand fra.

Nathalie Lind: Sagen om ophævelse af det særlige tilskud til mejeriprodukter har jo fået sin særlige kolorit, efter at SF har fremsat et ændringsforslag til finanslovsforslaget om, at dette tilskudsbeløb skal optages på loven. Men det er jo ikke det, vi skal behandle i dag. I dag skal vi behandle regeringens forslag fra 6. marts i år om, at der skal gives en særlig engangsydelse til familier med børn og til pensionister. Derefter er det jo tanken, at beløbet fra 1. oktober for børnetilskuddenes vedkommende skal ydes med — og jeg nævner udtrykkelig beløbet — 4 kr. mere om måneden i børnetilskud, og for pensionernes vedkommende skal engangsydelsen fra 1. april 1974 indregnes i grundbeløbet.

Disse tilskud skal, som det har været sagt af de tidligere ordførere, gives til enhver børnefamilie uden hensyn til indtægt og til enhver pensionist uden hensyn til indtægt. Nu nævnte den socialdemokratiske ordfører, at det kunne være lidt svært at se logikken, og jeg er aldeles enig med ham. Jeg ser overhovedet ikke nogen konsekvens i regeringens handlinger på dette område. Hvis offentligheden havde haft den normale anledning til at følge forhandlingerne her i tinget, kunne det kun have efterladt en betydelig undren, at man på én gang fremsætter et forslag om graduering af visse ydelser og et lovforslag om helt ensartede forhøjelser til de samme grupper af mennesker.

Jeg finder heller ikke, at der er nogen konsekvens. Det er, som om man ikke har sammenholdt, hvad der sker. Der er heller ikke konsekvens i de udgiftsberegninger, man foretager i dette lovforslag, når man ser på, at man i sparerunden arbejder med nedsættelse af visse af disse ydelser. Ved nedsættelse af ydelserne til disse mennesker må der jo givet blive tale om mindre kompensationsbeløb, og det har man overhovedet ikke taget højde for.

For mig er det alvorligste ved dette imidlertid, at for et beløb på 4 kr. om måneden sælger denne regering princippet om den fulde folkepension, sælger det princip, vi har haft i vores familierpolitik, at vi ikke skulle have indtægtsgraduerede børnetilskud. For

4 kr. om måneden sælger man dette, for det er det beløb, man giver pensionisterne og de familier, der oppebærer børnetilskud.

Jeg ved ikke endnu, hvilket endeligt resultat regeringen kommer til med hensyn til sine begrænsninger af børnetilskuddene, men jeg har, hvis man skulle følge den sidst offentliggjorte tanke fra regeringen, hvorefter børnetilskuddene skulle falde væk, når et barn var fyldt 16 år i stedet for 18 år, principielt set meget svært ved at se, hvordan det kan være rigtigt, at en familie, der har et barn, som f. eks. d. 1. januar 1974 fylder 16 år, i 1973 har brug for et ekstra tilskud til nedbringelse af mælkepriserne, men ikke når vi passerer den 1. januar 1974. Det vil jeg meget gerne høre en saglig forklaring fra ministeren på.

Jeg kan kort afslutte dette med at sige, at fra mit partis side kan vi ikke stemme for dette lovforslag.

Valbak: Der står ingen steder i bemærkningerne til lovforslaget, hvad de årlige udgifter vil blive af det, der lægges op til. Der er heller ikke givet oplysning om det i fremsættelsestalen. Jeg vil gerne begynde med at sige, at det havde været rimeligt, om folketinget havde fået klare oplysninger om dette forhold. Så vidt jeg har kunnet regne mig til det, bliver den samlede udgift for det kommende finansår af størrelsesordenen 125 mill. kr., og derefter skulle størrelsesordenen være 105 mill. kr. om året. Har jeg tolket helt forkert, får vi vel de rigtige tal.

Ser vi nu bort fra forslagets besværgende formål, hvad er det så, regeringen siger med sit forslag? Den siger såmænd, så vidt jeg kan se, at vel er vi nu gået over til at betale fuldt ud ved disken for den flaske mælk, vi køber, i stedet for at vi før betalte noget af prisen over vores skatter, men sådan skal det alligevel ikke være for alle.

Nogle skal i fremtiden ud over at betale den fulde pris ved disken også have lov til fortsat at betale mælkeskat, nemlig en anden del af mælkeforbruget her i landet end deres eget. Vel, der er ikke noget principielt nyt i dette. Fremgangsmåden er, havde jeg nær sagt, efterhånden alt for brugt. Og hvad kommer der så ud af det initiativ? Det er allerede sagt: 4 kr. om måneden til hver person, foreløbig under 18 år, 3,50 kr. godt og vel til hver pensionist. Han er lidt min-

[Valbak.]

dre værd. Og så selvfølgelig hele apparatet sat i gang. Som sagt, der er intet nyt i fremgangsmåden. Det særlige er situationen, hvori forslaget fremkommer. Det forslag, vi behandler her i dag, er vel produceret i de samme uger, på de samme dage, ja, måske i de samme timer, hvor man i socialministeriet producerede bidrag til den store spareforhandling.

Det er jo ingen hemmelighed, vi kunne jo læse det i aviserne, dengang der udkom aviser, at et af socialministerens bidrag til buketten var en reduktion af børnetilskuddene på adskillige hundrede millioner kr. om året. Så er det altså, at man vil dele 70 mill. kr. af dem ud igen med den anden hånd. Nogle vil kalde det Ebberød Bank. I hvert fald fører de besværgende krumspring kun til flere administrative byrder end dem, vi har i forvejen. Det er det sikre, vi får ud af at gennemføre forslaget.

Nu vi er ved disse spareforhandlinger. Et vigtigt formål med dem var jo at få begrænset det øgede skattetryk for nogle grupper, som er kommet i klemme. Isoleret set giver forslaget sin ganske vist beskedne skærv til at øge klemmen for nogle store grupper og bidrager dermed yderligere til, at disse grupper mister lysten til at yde så meget til samfundshusholdningen, som de egentlig kunne.

Stadig væk isoleret betragtet går forslaget heller ikke i hak med den beslutning, folketinget traf for kort tid siden i enighed om samordning af skatter og sociale ydelser. Baggrunden for den beslutning var jo bl. a. en fælles erkendelse af, at vore sociale solidaritetshandlinger er begyndt at tippe over, sådan at mange af dem, der spæder til, står tilbage med færre muligheder for at erhverve sig goder end mange af de modtagende, simpelt hen fordi vi ikke har instrumenter til at måle præcist det, vi gør f. eks. i en sag som den foreliggende.

Jeg har som andre noteret mig, at SF stiller ændringsforslag til finanslovsforslaget om anvendelse af 215 mill. kr. på området her, nemlig til en generel nedsættelse af forbrugerpriserne på mejeriprodukter. SF's forslag har i hvert fald den fordel, at det gennemført opretholder forholdet grupperne imellem, sådan som det var. Ulempen, ja, det er imidlertid flere statsudgifter, og det er jo

færre statsudgifter, der er formålet med de senere døgns bestræbelser her i huset.

Noget andet er, at jeg også opfatter SF's forslag som en markering af noget helt andet. Jeg opfatter det faktisk som et ønske om principielt at få spørgsmålet om tilskud eller kompensation ad skattevejen eller ingen af delene drøftet i en bredere sammenhæng end den, socialudvalget giver mulighed for.

Vi kan følge SF så langt, at også vi først og fremmest anser denne sag som et anliggende, der burde være afgjort i forbindelse med den kommende tredje behandling af finanslovsforslaget. De mest betydningsfulde ændringsforslag til finanslovsforslaget er imidlertid blevet til i politisk-økonomisk udvalg, og det var dér, regeringens kompensationsforslag derfor retteligt hørte hjemme. Nu erfarer jeg, at arbejdet er slut her til formiddag, men med god vilje kunne det vel genoptages for en kortere bemærkning, det vil jeg i hvert fald foreslå, og for det tilfælde, at regeringen skulle kunne følge os i dette synspunkt, har jeg en ledsagebemærkning. Der ligger i dette papir, det, vi behandler i dag, en besparelsesmulighed på 125 mil. kr. for det kommende år, som vi vil støtte, og så er der oven i købet det fine ved at foretage denne besparelse, at den for gennemførelse hverken kræver lovændring eller administrativ indsats, tværtimod.

Poul Dam: Da nu hr. Valbak har talt om meget store emner, vil jeg tillade mig at begynde med en ganske lille sag, en fabel, jeg husker fra skoletiden: Der var engang en lille mus, der faldt ned i en spand mælk og var ved at drukne i den. Så sprællede den og sprællede og sprællede for ikke at drukne i mælken, og til sidst så sad den på en klump smør. Det ved jeg ikke om man håber at man kan klare i denne sag også, i hvert fald har man glemt, at mælken i vore dage er homogeniseret, således at det ikke går så let.

I hvert fald er der jo sprællet meget i spørgsmålet om bortfaldet af tilskuddet til forbrugerpriserne på mejeriprodukter, og det foreløbig sidste led i denne sprælning har vi her i socialministerens lovforslag, et lovforslag, der jo er interessant ved, at bemærkningerne og fremsættelsestalen viser, at socialministeren også er blevet vikarierende minister for markedskonometri- og

[Poul Dam.]

EF-anliggender, idet socialministeren omhyggeligt fortæller, at en opretholdelse af den hidtidige ordning strider mod EF-reglerne. Jeg tillader mig at sætte et spørgsmålstegn ved det. Der er adskillige meget kyndige på EF-området, der siger, at vi uden videre kunne fortsætte med denne ordning, og for resten må det da også huskes, at vi endnu ikke har set en betænkning fra landbrugs- og fiskeriudvalget om bortfaldet af den særlige lov om forbrugerpristilskuddet. Hvordan den betænkning bliver, ved vi ikke, men jeg ved i hvert fald, at det synspunkt, at vi kunne fortsætte ordningen, vil blive repræsenteret i betænkningen.

Tidligere ordførere har med forskellig stemmeføring harceleret over modsætningen mellem dette tillæg til børnetilskuddene og pensionerne og så de eksisterende spareplaner, som går ud på at begrænse udgifterne på disse områder. Det kunne jeg i og for sig godt fortsætte med, selv om det er klart, at der er tale om to vidt forskellige sager, så sandt som der altid er forskel på at bruge flere penge og spare penge. Der er vel også nok nogle, der får et nettoresultat ud af det i den ene eller den anden retning. Men sært er det selvfølgelig, det kommer man ikke uden om.

Jeg vil slet ikke nægte, at der er et reelt grundlag for forslaget. Priserne på mejeriprodukter er pr. 1. februar 1973 steget meget betydeligt og på en måde, som alle forbrugere af mælkeprodukter har kunnet mærke. Jeg bemærkede, at hr. Simonsen betegnede den propaganda, der havde været, som en lille smule hysterisk og ikke objektiv. Nu forekommer det mig, at der ikke er ret meget mere objektivt i verden end mælkeeregninger. De mennesker, der skal betale de større mælkeeregninger, har lidt svært ved at se tallene bare som udtryk for en hysterisk propaganda. De er i hvert fald nødt til at betale regningen med kontante midler, og dem er det jo ikke sikkert de har fået flere af.

Dernæst er det, siger hr. Simonsen, regeringens skyld, at skatteborgerne ikke har opdaget fordelene ved EF-medlemskab. Man kunne også sige, at der slet ikke er nogen fordele ved EF-medlemskabet, at vi foreløbig kun har haft anledning til at se en række ulemper. Men det er jo en EF-dis-

kussion, som vi har ført så mange gange, og selv om vi ikke holder op med den foreløbig, skal jeg lade den ligge her.

Hr. Hjortnæs spurgte, hvorledes dette tilskud var blevet beregnet og det går jeg naturligvis ud fra at socialministeren vil svare på senere i debatten her. Men jeg har prøvet at regne lidt på det og har fundet ud af, at tillægget til børnetilskuddene meget nøjagtigt svarer til prisstigningen på sødmælk, beregnet ud fra en liter mælk pr. dag. Det er det forbrug, der bliver givet kompensation for. Forbrug herudover bliver der ikke givet kompensation for, og det er vel ikke alle børn, der klarer sig med det. I hvert fald fik vi af hr. Hjortnæs et eksempel på, hvor stor og stærk man kan blive af at drikke mælk; på den baggrund må man meget anbefale et stigende mælkeforbrug, hvis folk ellers kan skaffe pengene til det.

Der gives som sagt en kompensation svarende til en liter mælk om dagen over børnetilskuddene, der gives lidt mindre til folkepensionisterne. Det er det hele. Alt det andet, hele den øvrige prisstigning — og hermed tænker jeg kun på den, der er forårsaget af tilskudsbortfaldet — bliver der ikke givet nogen kompensation for. Men mælk bruges jo af adskillige andre. Man yder altså en kompensation på to områder, hvor det er teknisk nogenlunde let, og siger: så er alt såre godt. Jeg tror ikke, som jeg har haft lejlighed til at sige det tidligere, at alle de andre forbrugere er tilfredse med det.

Vi mener stadig, at den ordning, vi har foreslået, nemlig at bevare den hidtidige ordning og dermed den nedsættelse af forbrugerpriserne, som det blev aftalt i 1967 ved momsens indførelse, er den rigtige ordning. Men hvis den nu ikke vil blive opretholdt, fordi der skabes flertal i denne sal for at afskaffe den, så er spørgsmålet, om denne ordning er den rigtige, eller om man ikke kan finde yderligere kompensationsmuligheder. Man kan pege på behovet for at forøge ydelserne til statens uddannelsesstøtte — en anden gruppe, som man med rimelighed kunne tænke på i denne sammenhæng — og der kan findes yderligere muligheder.

Eller man kunne tænke sig noget helt andet, nemlig at man sagde: vi har i almindelighed et levnedsmiddelprisproblem her i landet, og vi kunne have brug for en almindelig reduktion af momsen, som måske ikke

[Poul Dam.]

alene omfattede mejeriprodukter, men også andre ting. Jeg vil meget gerne anbefale regeringen i sin fortsatte sprællen i denne sag at overveje, om vi ikke har fået levnedsmiddelpriserne så højt op, at der er god grund til at overveje en ordning hvorefter man kunne få moms ned på fødevarer i almindelighed. Jeg er klar over, at dette ikke er socialministerens ressort, men socialministeren er jo i øjeblikket regeringens repræsentant på bænkene her, så vi kan vel bede socialministeren om at tage denne tanke med hjem.

For at afslutte: det er klart, at SF gerne vil medvirke til at afbøde nogle af de mange ulykkelige virkninger af Danmarks medlemskab af EF. Vi er ikke medskyldige i, at vi er kommet ind i EF, men til trods derfor vil vi gerne yde en vis samaritergerning for at afbødeulykkerne. Men som sagt: vi sætter stadig et spørgsmålstegn ved, om dette er den fornuftigste måde, om der ikke findes langt bedre måder, f. eks. simpelt hen at fortsætte med den ordning vi har haft indtil denne dag, og som vi stadig har det lovmæssige grundlag for.

Socialministeren (Eva Gredal): Jeg kan jo konstatere, at der ikke er enighed om dette lovforslag. Men jeg vil gerne understrege, at det giver en socialt rimelig ordning, og jeg er enig med hr. Hjortnæs i den betragtning, at de bedst stillede stadig væk er i stand til selv at betale for mælken, hvorimod de grupper, der er omtalt i lovforslaget, har behov for at få et tilskud.

De årlige udgifter, som ikke er nævnt i selve lovforslaget — her nævnes kun det, som dækker den periode, lovforslaget omtaler — er på 108 mill. kr. Det svarer nogenlunde til det tal, hr. Valbak kom til.

Stigningen er beregnet ud fra, som det også står i bemærkningerne til lovforslaget, at bortfaldet af tilskuddet fra 1. februar 1973 har medført en stigning i forbrugerpriserne på disse produkter på ca. 9 pct. Det er denne stigning, som indgår i de tal her.

Jeg synes, at flere af ordførerne har taget forskud på de resultater, vi venter af drøftelserne i det politisk-økonomiske udvalg. Men jeg ønsker ikke på et tidspunkt, hvor vi ikke ved noget, at gå ind i en diskussion om, hvad der vil ske.

Til hr. Poul Dam vil jeg sige, at vi jo altid tager mange tanker med hjem fra folketinget, og vi kan da også tage hr. Poul Dams tanker og forslag om momsnedsettelse med hjem. Det må indgå i regeringens samlede overvejelser. Det er ikke mit område; jeg må, som det blev sagt af hr. Poul Dam, henviser til andre, men vi tager tankerne med hjem.

Jeg vil, som jeg også har sagt i min fremsættelse, være villig til yderligere at drøfte spørgsmålet under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af virkningerne af en statslig enhedsskat [af Lütken m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXIII) findes i tillæg A. sp. 4947, fremsættelsen i tidenden sp. 3265).

Forslaget sættes til forhandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Det forslag, vi skal behandle nu, har været fremme flere gange tidligere under forskellige former. Jeg husker, at socialistisk folkeparti havde det fremme allerede under første etape af byrdefordelingsreformen i foråret 1969, og det har været på bordet med jævne mellemrum siden.

De erklærede mål med en enhedsskat er følgende tre: dels en forenkling af skattesystemet, dels en skatteudligning, således at skattebyrden ikke varierer med bopælskommunen, og endelig en forøgelse af mulighederne for at planlægge og styre landets økonomi.

Jeg kan med det samme erklære mig enig i denne målsætning. Ingen i tinget vil be-